

DOBROGEA JUNĂ

Director-Proprietar: C. N. BARRY

APARE ZILNIC

Inscris în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului Constanța sub Nr. 3 din 7 Mai 1938

Redacția și Adresă: DOBROGEA JUNĂ, Ștefan Vănoș, Nr. 27
Abonamentul cu plăți în avans: 1 an, 600 lei, 6 luni, 300 lei.
Prețul abonamentului și al singurii numere — în funcție de numărul de zile

EROII DOBROGENI vor avea un monument la Constanța

Constanța este atrăgătoare în momente. Dacă nu ar exista venimile statuii a lui Ovidiu, ferată de marea Ferrari și recent aceluși Carmen Sylva și a lui Eminescu, strălucind promenadele, arădănișii, absența acestor momente ar putea demonstra lipsa sentimentului artistic.

În ce măsură se realizează acest fapt asupra operelor de artă ce trebuie să apară, se poate constata și din greșelile ce care i-au căzute aceluși manifestările artistice.

Constanța nu are până azi un demn monument al eroilor săi. Limitarea erorilor este loc de închinare de care are nevoie de mult ca un monument expresiv să fixeze cadrul simbolic al acestei jertfe. Pentru că unitățile din zona Dobrogea au suferit din plin. Regimentele 34 și 74 infanterie, precum și unitățile de artilerie și cavalerie de aci și-au meritat deslușul Dobrogei, apoi la Muntele în muni și în retragere, ostașii eroici diviziilor 9 și care au avut să se acopere de glorie mai târziu, în rezistența de la Mărășești.

Președintele s'au ridicat monumente pentru a se aminti fapta de arme strălucitoare. Constanța nu a răspuns încă până acum acestei obligații de pietate și elementară recunoștință.

Nu avem până acum monumentul care să eternizeze în bronz și piatră jertfa colectivă din 1916-18 a ostașilor dobrogeni.

Și totuși. După 20 de ani de eroi, nu s'au găsit același raport de forță de către un militar.

În curtea regimentului 34 infanterie, în apropiere de intrarea principală s'au început să fie lucrările monumentului eroilor din acest regiment, operă a sculptorului Zoran Gheorghiu, locotenent în această unitate. Într-un oraș al acesta nu avea încă monument al eroilor, de proporție și expresie artistică, locotenentul Gheorghiu, din dragoste față de eroii săi, a avut precedent acolo a cărei să execute și acest monument.

Ca pasiune și s'au așternut la lucru. Se colectează imediat după război în prim fond, insuficient însă și care, din motive ce nu s'au putut să se amintim aci nu fusese vădit în acest scop. Comandanții regimentului 34 infanterie, d. colonel Atanaziu Vasile, excelent militar și om de carte, fiind informat de această pioasă inițiativă, s'au arătat-o din tot sufletul, reușind să înlăture dificultățile ce mai rămăseseră.

Nu ajung încă fondurile. S'au strâns până acum 200.000 lei de care se 80.000 lei s'au acordat valorii pășilor de bronz și numelui eroilor regimentului în fața interiorului muzeului unității precum și în bust.

Au mai rămas 120.000 lei. Sculptorul a cumpărat personal busturile, a angajat lucrătorii și a început lucrarea sub supravegherea sa directă. Mai trebuie bani pentru lucrările și pentru turnarea medaliilor în bronz. Pentru terminarea acestui monument, care va fi o cinste pentru Constanța propunem să se înalte pe comitetul în frunte cu P. S. S. E. Gh. Gheorghiu, care să continue organizarea fondurilor necesare.

Suma colectată până astăzi fiind insuficientă, este logic că

ea să fie mărită acest monument rememorând amintirea celor ce s'au jertfit. După Vasile Părvan amintirea lor, pe toate conștințele noastre de desfășurare, ei de venerație și orgolii. Din această concepție a eșii și acest monument, care este o dăruire afirmare a biruinței.

Dacă lucrările vor decurge normal, el va fi gata în primăvara anului viitor. Și sperăm că va fi.

Monumentul va avea un volum de 110 m. c. de piatră, 8 m. înălțime iar plăcile în relief ale medaliilor, 3 m. p.

În total el este inspirat din concepția eroică a lui Părvan. Societatea monumentului, din linii drepte, sobre, arde către slavă, așa cum au erolat sufletele celor morți, drăpți, cu fețe călăre, în jertfa lor, cu talaz de flori, pentru ca ei să se poată deslăsa de la pământ, să aibă un holaz.

Monumentul vrea să realizeze ideea unei medalii comemorative, cum nișteri la noi nu s'au mai fost caracterizate. Pe cele patru laterale două medaliile comemorative și două plăci în care voi fi scrise numele eroilor.

Pe prima medalie simbolul de recunoștință al patriei este materializat printr-o icoană, simbolul creștin al Victoriei: oul din Arhangheli cerului. (Pentru că biserica noastră creștină a adoptat și fetele războiului nu numai și drăpți). Icoana reprezintă un arhanghel care sprijină brațul oșbosit al luptătorului cu spada înălțată și este de proporții impresionante. Simbolul care înconjoară arhanghelul face legătura între cer și pământ, poroșul de jos spre a se pierde în înălțim, simbolizând ideea legăturii creștine dintre om și A Tot Palernicului.

S'au făcut până acum monumente pe care se dăruiesc frământările, dar jertfa nu s'au împărtășit, cu plăcăm înalțim ei, li adăcăm conștin de laștri.

Este o concepție personală a sculptorului care prin această deosebită complex de tot ceea ce s'au creștin la noi. De aceea Arhanghelul ține capușa de lauri, pe care o ia din cer, deasupra capului luptătorului. Ideea — drept cum am arătat mai sus — care l'a călăuzit pe sculptor, a fost să folosească Victoria păgână printr-un simbol creștin.

Este icoana glorioasă a celor 800 de morți ai regimentului 34 infanterie.

A doua medalie, reprezentă, alegoric, o frântură a infanteriei: s'au căutat să se respecte nota infanteriei, a colonelului de 3-3. Un grup defensiv apără cu mitraliera. Călmul și siguranța sunt îngrăzite pe fețele lor. Un grup ofensiv masat, din foșții asazarea armelor, bănușele în gradare ce poroșe la atac, reușind momentul atacului și înlăturarea cu moartea pe care o primește și pe care o dă. Ideea de comandant este reprezentată printr-un ofițer care judecă dramatic spre victorie. Pe același plan, stăguri, garne, cei victoriei. În partea stângă se înalță înălțim hoida — un poem deosebit de plăcut dintr-un linii de hoida între cheșare și poroșe, se află stegăre, care este înălțim țara, în colțul din stăgura, în senetul goarului, sufletul țării care vine în coloană strășă.

Și de tot, podul de pe Tis, (continuare la pag. 2-a)

Se desflințează și Școala de Ucenici C.F.R.

De mult există o școală de elevi meseriași pe lângă atelierul C. F. R. din Constanța.

Toți șefii și profesorii acestor atelieri, în frunte cu responsabilul ing. Meralli, se făcă tot posibilul în bine, în cadrul acestei școli.

De unde înșule, demeritorul era în fire, de la înălțimerea acestei școli și educarea viitorilor lucrători români, s'au introdus discipline și ordiaz.

Această școală s'au dovedit și un excelent focar de cultură națională, cu șezătorile, cu ecaterințele, cu jocurile și cu sporturile.

De unde înșule lucrătorii C. F. R. era omenii străini, acum prin selecționarea în această școală s'au introdus numai români.

Acum școala a rămas, cu ultimă clasă și anume a IV-a, și așa pe cale de dispariție.

Având, când în capul C. F. R. există un om, ca d-l General M. Ionescu, care ține și la cultura elevilor și la orășul și atelierul Constanța, credem că va lua măsură, ca această școală să se mențină.

PACE sau RĂZBOI

O supremă încercare

Față de încordarea în care au ajuns, raporturile germano-cesoslovace, când în urma ciocnirilor sângeroase ce s'au produs între suferințele și agenții ordinii: perspectivele războiului au început să apară la orizont după concluziunile ce au avut loc între Londra și Paris premierul englez, a cerut d-lui Hitler o întrevedere cât mai grabnică. Acesta fixându-l-o pentru mâine joi, d. Chamberlain pleacă cu un aeroplan în Germania.

Se pun mari nădejdi în această convorbire, care ar fi hotărâtoare.

Mișcare în poliția constănțeană

Printr-o decizie recentă, s'au făcut în serviciile poliției constănțene următoarea mișcare: D-l C. Nicolae, șeful siguranței a fost numit secretar și chesturii, iar în locul d-sale a fost numit d-l comisar D. Florescu.

D-l C. Ștefănescu, fost secretar al chesturii a fost trecut cel al biroului administrativ. Comisarul V. Teodorescu a fost trecut la circumscripția III-a, iar comisarul Teodoroiu la moșteni Comisariatul Pavloviți și Voiculescu au fost trecuți ca ajutoari la circ. II-a.

Exportăm grâu și orz în Germania

Din cantitățile de grâu și orz afiate în silozuri, s'au contractat cu diferite firme locale, vânzarea a 5000 vagoane în Germania.

Transportul acestor cereale se face numai în vase sub pavilion german.

Înmormântarea d-ruiei V. Apostolescu

Alături d. a. a fost înmormântat d-ruia Virgil Apostolescu.

Cortegiul funebru a fost urmat de un mare număr de cetățeni făcând parie din toate categoriile sociale a'e orașului.

S'au roșit mai multe cuvântări.

Mersul treburilor între Constanța și Mangalia

Începând de la 16 Sept. vor fi următoarele treburile între Constanța și Mangalia:

Pleacă din Constanța la oraș: 7^h, 10^h, 16^h și 10^h. Pleacă din Mangalia la oraș: 6^h, 13^h, 16^h și 20^h.

Pe aceeași dată încețază circulația tuturor trenurilor între Constanța și Mamaia.

Paludismul bvala ceamul răspândită pe pământ

Paludismul bntos mai ales în ținuturile tropicale și subtropicale web formă de paludism periodic, în zona temperată.

La tropice îl întâlnim mai ales pe coastă și pe lagune. Paludismul fiind o boală periculoasă a populației, se dăca contra ei o luptă dăruie în regiunile în care această boală bntos web forma unei epidemii ex cauză parazitarea muncii câmpului, dezorganizând economia națională.

Pierderile de vieți omenești se arăc anual la milioane în 1929 scriitorul american L. Q. Ward a stabilit că în Statele Unite s'au produs 3000.000 de cazuri de malarie, în afară de pagubele cauzate de pierderile prin moarte, tratament și incapacitate de muncă, s'au cheltuit 10.000.000 dolari.

Paralel cu aceasta Sir Ronald Ross a stabilit că numărul morților de malarie în Indiile Britanice este de 1.300.000 oameni.

În Indiile Neerlandeze de asemenea paludismul reprezintă un pericol pentru populația și în multe regiuni ale ținuturilor Neerlandeze problema malariei nu s'au stăpinit ei echivocul că „a fi săn și ne fi” a populației și întreprinderilor de acolo. Pierderile de vieți omenești sunt foarte mari. După profesorul Safford din Amsterdam paludismul se află în fruntea statisticilor cazurilor mortale, în Indiile Neerlandeze și ocupă acum un loc destul de însemnat.

În legătură cu aceasta este de remarcat că posedăm de multă vreme un remediu contra Paludismului, ceea ce permite să facem afirmațiunea: nu trebuie să moră de malarie cel care în la timp și corect chinins. Chinina este de folosul în lupta contra malariei. Astfel metoda pentru prevenirea și vindecarea malariei este cura scurtă de chinină pe care Comisia de Paludism a Societății Naționale o fixează la 1-2 grame de chinină în timp de 5-7 zile.

Cura complementară nu se va face, ci toate recidivale se vor trata în același mod. Pentru prevenirea se recomandă o doză de 0,4 grame chinină în timpul perioadei paludismului și încă puțin după aceea pentru ca să dispară și simptomele bolii.

Informațiuni

Solemnitatea punerii pietrei fundamentale a noului gar a fost amânată pentru o dată ce se va anunța ulterior.

Dirrecția generală C. F. R. a acordat o reducere generală de 85%, pentru participanții la solemnitatea sfințirii mausoleului de la Mărășești între 17-19 Sept.

Exameenul pentru admisia în anul pregătitor la școala de studenți de marial din Constanța va începe în ziua de 3 Oct.

În ziua de Duminică 10 Sept. la oficialul Stării civile al Primăriei municipiului s'au celebrat căsătoria Domnișoarei Lucia Popadevid, fiica d-nei și d-lui Nicolae Popadevid, contabilul Camerei noastre de comerț, cu D-l Inginer D-tra Golumbovici.

Urăm tinerii perechi toate fericirile.

Producția grâșini pe țara țărănească se evaluează la 450.000 vagoane, media la hectar fiind de 1250 kg.

D. avocat Traian Constantinescu, restabilindu-se complet, și-a reluat ocupațiunile.

Nu vă pierdeți timpul

căutând în ziare și reviste articole cari pomeneșc numele dvs. sau tratând problemele cari vă interesează, căci o instituție special creștină și bine organizată pentru aceasta, poate face acest lucru mai bine și mai cftin ca dvs.

Serviciul Gazetelor

Agenție internațională de presă și publicitate, Director Emil Samoilă.

București, str. Sf. Constantin 24, telefon 3.16.25.

urmărește tot ce se publică în cele circa 1400 publicații din România, iar prin intermediul celor 102 agenți similare din străinătate, tot ce se scrie în presa din toate țările și procură tăeturile de presă asupra ericărei personalității sau subiect.

Cereți telefonic sau în scris prospecte lămuritoare sau o probă gratuită de o săptămână, indicând subiectul care vă interesează.

Specataoile

În cursul acestei săptămâni ralează la cinematografele locale următoarele filme: *Regal*, „Hollywood hotel” cu Dick Powell și Rosemary Lane; *Regina*, *Devoțului d-nei X* cu Margala Obrov și Lawrence Olivier; *Tranziții*, *Invitația la dans* și *Pisău*, iar între pauze trepa de joari românești „Cășerarii”; *Vox*, Monumental Indian” ca dansatoarea la jazz; *Trilanon*, „Geantă de mișcă noapții” și „Parada nebunilor”.

Nu uitați

• SA SCHIMBATI MAINE 15
 • LOZUL DVOASTRA SEPTEMBRIE
 • CHAR ASTAZI E TRAGEREA
 CLASEI III

• DUPĂ O LUNĂ vine fragorea cea mare, când se vor distribui 317.253.600. — lei

LOTERIA DE STAT

Eroii Dobrogeni

VOR AVEA UN MONUMENT IN CONSTANȚA
 (continuare din pag. 1-a)

pentru că tot ce ne s'a făcut de veacuri s'au simbolizat prin tracarea Tisai.

Pe celelalte două lauri ale monumentului vor figura numele celor 789 eroi știuți, numărul celor morți depășind cifra de 2000.

Sub una din plăci va fi înscrisă Crucea Mihai Viteaz, pentru eroismul celor morți — distincție acordată regimentului 34 infanterie pentru nădușoara victorie a soldaților săi.

Sub iconă, în mod special, se va așeza placa de bronz cu numele ofițerilor morți.

Deasupra monumentului o arcă va fi înscrisă simbolic ceaușă celor căzuți; se va aduce pământ din Mărășești și din toate locurile în care au luptat, după registrul istoric al regimentului. Pământul se va pune acolo, așa cum s'a făcut la Tannenberg și în alte părți.

Asfel conceput, monumentul depășește tot ce s'a creat în materie de monumente ale eroilor până acum în țară.

Va reprezenta, propriu zis, un capitol dintr'un arc de triumf, totuși numai asemenea opere sunt medaliu comemorative.

Pentru ca să i se deschidă o perspectivă, monumentului acestuia, din spre strada Carol, ar trebui ca primăria să, desființeze terasa de față și bazinul din grădina publică.

Și se va putea zăfă, să se des perspective necesară, odată cu amenajarea unui parc, după un dispozitiv al sculptorului.

Acesta fiind singurul monument pe care orașul Constanța, cu alți oameni de afaceri, ne s'a gândit să-l așeze până acum, al trebuie să strângă în jurul lui tot ce e sensibilitate românească.

Moscheea Regelui Carol I din Constanța

Publicațiune Nr. 18

Noi Nazif Hagi Abduraim, haitipul Moscheii Regelui Carol I din Constanța, în conformitate cu ord. 1210/938, al Ministerului Cultelor și Artelor, „Comisiunea Monumentelor Istorice”.

Adăucăm la cunoștința generală domnilor Arhitecți, ingineri, constructori și persoanelor de specialitate, că la data de 30 Septembrie a. c. ora 10 a. m. va avea loc în cancelaria Moscheii Regelui Carol I din Constanța, licitația publică cu oferta închuse și sigilate pentru executarea unui clopot țărănesc în curtea Moscheii, a cărui valoare după deviz este de lei 35.000 (trezeci și cinci mii).

Amatori vor însoți ofertele cu o garanție de 5%, în numărul nou afișat de Stat.

Condițiile executării plății și devizul lucrării se pot vede la cancelaria Moscheii în fiecare zi între orele 10 și 12 a. m.

Haitip îndescrifabu

Dr. Victor Climescu

Medic Director Sanatoriul C. T. C. Carmen Sylva, refugiu din Germania de consultații de Ortopedie, Tuberculoză-Chirurgică, chirurgie, Miercurca și Sâmbăta între 5-8 la Constanța, în Bulevardul Ferdinand 36, etajul II.

De vânzare

De închiriat

pământ de cultură în comuna (Musuraj) Mihai I. Adresați, Proprietar strada Turda 178, București.

Publicație

Se aduce la cunoștință publică celor interesați că în ziua de 24 Septembrie 1938, ora 10 dimineața se va ține în localul cazarmei Regimentului 34 Infanterie - Bir. Serviciului Cazarmelor, din Str. Mircea No. 102 licitația publică pentru darea în arandă a terenului de cultură situat în Comuna Basarabi care se mărginește în spre E., pe o lungime pe 212 m. l. 50 m., cu restul proprietății Domeniilor lor Mircea și Areal Solacole. Terenul de care se departe din Valea lui Traian spre N. pe o lungime de 120 m. l. și peste V. pe o lungime de 177 m., și în spre Sud cu 181 m. în total o suprafață de 2 H a. 3417 m. p. 80 cm. în conformitate cu art. 84-110 inclusiv L.G.P.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 87-110 inclusiv din Legea Contabilității Publice. Regulamentul oficial Central de licitație și normele generale publicate în Monitorul Oficial Nr. 127 din 4 Iunie 1931.

Toate persoanele care vor lua parte la licitație vor depune pe lângă ofertă și o garanție de 5 la sută din valoarea arandei inclusiv taxa de publicație în orice rîz, oferta se va face numai în conformitate cu caștil de sarcini care poate fi văzut în ori ce zi.

Cheltăzile ocazionale cu facerea publicațiilor vor fi achitate de furnizor asupra cărora se va face adjudecarea fermierii. Nr. 14788 din 10 Sept 1938.

Sanatoriul "CARITATEA" DR. FR. BITTAU

Str. Carol 131 colț cu Str. Tache Ionescu 3
 Chirurgie — Boli interne
 Ginecologie — Maternitate
 Razii X — Röntgen, Ultra
 Violeta — Diatermie și
 diverse electrofizic.
 Tratamente non cu unde lungi și ultra scurte.
 Telefon 442

Am scăpat de

Friguri de baltă

CHINOPLASMIN

CHINOPLASMIN Bayer

Vă certifica vederea
 HENRICH OCHENLANN
HODENSTON
 Depozit de
 Fabrică
 la Magazinul
 de Bijuterii

BERLAUB Str. Carol No. 15
 (cu tamn Postei)

La ad-ția ziarului nostru se primesc și
 meni de ștampile de metal și cauciu

LOTERIA DE STAT

Jucați la marea colecție principală

MERCUR

Constanța, Strada Carol No. 49. (vis-a-vis de Poșta)

